

THE USE OF TURKISH FOLK TUNES IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING: THE EXAMPLE OF ASHIK VEYSEL

Zekeriya KAPTAN*¹

*Dr.Öğrt.Üyesi Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Müzik ABD

Abstract

In the process of teaching/learning another language, many factors can play an important role in achieving the success of the individual. In addition to strategy/approach, methods and techniques, many elements such as determining the objectives, creating the curriculum, activities in the learning process, the duties of the teacher and the student, the adequacy of measurement and evaluation, and out-of-process activities are the points that should be emphasized in language learning. There is another issue that has an active role in achieving the targeted success in language teaching, which is the materials used in the education process. The use of music and songs/folk songs in language teaching has been researched and examined by many linguists. This article discusses the role of music (song/ folk song) in language teaching/learning as course material for foreign language learners. In the study, 10 of the most well-known or most sung folk songs of Aşık Veysel were translated into English, and the students were given the opportunity to sing the folk songs in English. Thus, it is aimed to develop / advance the student's accent and increase her/his vocabulary.

Keywords: Language, Foreign Language, Teaching, Turkish Folk Tunes. Ashık Veysel,

YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE TÜRK HALK EZGİLERİNİN KULLANIMI: ÂŞIK VEYSEL ÖRNEĞİ

Özet

Başka bir dil öğretim/öğrenme sürecinde birçok etken birey başarısının elde edilmesinde önemli bir rol oynayabilmektedir. Strateji/Yaklaşım, yöntem ve tekniklerin yanı sıra hedeflerin belirlenmesi, izlencenin oluşturulması, öğrenme sürecinde yer alan etkinlikler, öğretmen ve öğrencinin görevi, ölçme ve değerlendirmenin yeterliliği, süreç dışı faaliyetler gibi pek çok öğe dil öğreniminde önemle üzerinde durulması gereken noktalardır. Dil öğretiminde hedeflenen başarının gerçekleştirilmesinde etkin role sahip bir diğer husus daha vardır ki bu da eğitim öğretim sürecinde kullanılan malzemelerdir. Müzik ve şarkıların/türkülerin dil öğretimindeki kullanımları bir çok dil bilimci tarafından araştırılmış ve irdelenmiştir. Bu makale, yabancı dil öğrenenler için ders materyali olarak müziğin (şarkı/türkü) dil öğretimi/öğrenimindeki rolünü ele almaktadır. Çalışmada Aşık Veysel'in en çok bilinen ya da en çok söylenen 10 türküsü İngilizceye çevrilmiş, öğrencilerin türküleri İngilizce dilinde söyleme imkanı sağlanmıştır. Böylelikle öğrencinin aksanının geliştirilmesi/ilertmesi ve kelime dağarcığının artırılması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler : Dil, Yabancı Dil, Öğretim, Türk Halk Ezgileri, Âşık Veysel.

Giriş

Küreselleşmenin getirdiği başka/yabancı bir dil öğrenme gerekliliği, dil öğretiminin/öğreniminin sınırlarını geleneksel/alışılmış metotların/yöntemlerin ilerisine taşımaktadır. Eğitim ve öğretim aşamalarının önemli değişimlere uğradığı günümüzde, eğitim-öğretim yapısı içinde, bilim dalları arası çalışmaların önemli bir yer tuttuğu görülmektedir.

Tarih boyunca başka bir dil öğretiminde, dilin nasıl/ne şekilde öğretileceği her zaman bir tartışma konusu olmuştur. Yabancı dil öğretim metotları/yöntemleri; bir yabancı dili öğrenebilme, bilgi birikimi sağlama aracı olmanın ötesinde, öğretim aşamasında öğrenciyi daha yetkin/etkili bir öğrenen haline getirmenin yolunu gösterme gayretinde olan süreçlerdir. (Memiş ve Erdem, 2013: 298).

Öğretimde yöntem, öğrenciyi eğitimin amaçlarına en hızlı ve en güvenilir olarak götüreceği olan bir öğretim elemanıdır. Bugüne kadar bir çok öğrenim ve öğretim yöntemi geliştirilmesine rağmen tam anlamda tek başına yeterli ve çokça tercih edilen bir yöntemin varlığından bahsetmek çok da mümkün değildir (Memiş ve Erdem,

¹ Sorumlu Yazar E-mail: zkaptan@cumhuriyet.edu.tr / Doi: 10.22252/ijca.1122016

2013: 300). Yabancı dil eğitiminde/öğretiminde birçok faktör/etken öğrenci başarısında önemli bir rol oynamaktadır. Yaklaşım/strateji, yöntem/metot ve tekniklerin yanında, hedeflerin belirlenmesi, ders izlencenin yapılandırılması, öğretim sürecinde düşünülen/planlanan faaliyetler, öğretmen ve öğrencinin yapması gerekenler, ölçme ve değerlendirmenin yeterliliği, ders dışı faaliyetler gibi pek çok öge başka bir dil öğreniminde titizlikle üzerinde durulması gereken noktalardır (Işık ve Altıışdört, 2010: 224). Bu öğelerin dışında başka bir dil eğitimi ve öğretiminde istenen edinimin elde edilmesinde önemli işleve sahip bir diğer konu daha vardır ki bu da eğitim-öğretim boyunca kullanılan öğeler ve gereçlerdir.

Herhangi bir yabancı dil öğretiminde temel dil yetilerinin geliştirilmesi, dilin doğasının anlaşılabilmesi ve o dilde daha etkili bir şekilde bağ kurulabilmesi en önemli hedeflerdir. Bu hedeflere ulaşabilmek için yabancı dil öğretimini bazı kültürel öğelerle desteklemek gerekebilir (Öztürk, 2020: 290). Güldalı; “etkili ve kalıcı bir öğrenmenin gerçekleşebilmesi için öğretim süreci boyunca bir çok duyu organına hitap edilmesi gerektiğini belirtmektedir. Öğrenmedeki başarıyı ve kalıcılığı arttırmak için amaca uygun materyallerin kullanılması gerektiğini ve bu materyaller aracılığıyla bireyin hem görsel hem de işitsel olarak sürece dâhil edildiğinde bilgilerin daha elle tutulur hale geleceğini belirtmektedir” (Güldalı, 2019: 38).

Özellikle görsel-işitsel sanat yoluyla yapılan çalışmalarda, eğlenirken öğrenmenin daha etkili, kalıcı ve zevkli olacağı düşüncesinden yola çıkıldığında, yabancı dil kelime öğretiminde müziğin bireyler üzerinde daha etkili olacağı düşünülmektedir (Güldalı, 2019). Yabancı dil öğretiminde en çok kullanılan ve öğretmenler tarafından faydalanılan öğelerden biri müziktir (Polat ve Dilidüzgün, 2015: 821). Araştırmacılar, “müzik sayesinde öğrenmenin daha kolay, hızlı ve daha eğlenceli hale geldiğini, öğrencilere dinleme yetisini kazandırdığını ve dikkat sürelerinin uzamasını sağladığını göstermektedir” ifadesini belirtmektedirler (Genç ve Senemoğlu, 2001: 58).

Yabancı bir dil öğrenmek sadece sözcük/kelime ve dilbilgisi öğretimi ile dar bir çerçevede tutulamaz (Polat ve Dilidüzgün, 2015: 824). Yabancı dil eğitimi ve öğretiminde, seslerden oluşan kelimeleri, birer düşünce kazanımı olan kavramları ve dil bilgisini sunmak yeterli olmayabilir. Bu konuda, milli öğelerimizden biri olan ‘kültür’ün de yabancı dil öğretiminde etkin olarak kullanılması, öğrenilen dile olan yetkinliği yükseltecektir. Kültürün önemli boyutlarından biri ise müziktir.

Müzik kişisel gelişim açısından son derece önemlidir. Müzik farklı alanlarını da bünyesine katarak öğrenmeyi kolaylaştırır. Müzik, öğrenmeyi etkin ve kalıcı hale getirir. Dilin sıkılmadan, en iyi ve doğru bir şekilde gelişmesini sağlar. Müzik aracılığıyla kişiler, seslerini doğal şekilleriyle kullanabilir, kelimeleri doğru telaffuz eder, vurguları doğru olarak yapabilirler. Ayrıca müzik yeni sözcük kazandırma konusunda da bireye kolaylık sağlar Müzik aracılığıyla bireylerin sözcükleri ve dili etkili kullanması, doğru telaffuzla akıcı bir şekilde konuşması ve dil gelişimine büyük ölçüde katkıda bulunması sağlanabilir. Dil konusunda bireyin herhangi bir engeli olup olmadığına bakılmaksızın, müziğin konuşma ve dili algılama becerilerine olumlu katkılarda bulunduğu bilinmektedir Müzik etkinlikleri, öğrencilerin sözcükleri doğru telaffuz etmesine, doğru vurgulamalar yapmasına katkı sağlayacağı gibi öğrencilerin tahmin etme, düşüncelerini rahat bir şekilde ifade etme ve yaratıcı becerilerini geliştirmeleri açısından oldukça önemlidir. Müzikle öğretim, iyi bir şekilde planlanmış ise hem öğrenmeyi sıkıcılıktan kurtarabilecek hem de öğrenmede iyi bir güdüleme aracı olabilecektir (Güldalı, 2019: 87).

Texas Üniversitesinde yapılan bir araştırmaya göre zaman faktörü sabit tutulduğunda hatırlama oranları şu şekildedir; insanlar okuduklarının %10’unu, işittiklerinin %20’sini, gördüklerinin %30’unu, görüp işittiklerinin %50’sini, söylediklerinin %70’ini ve yapıp söylediklerinin %90’ını hatırlamaktadırlar. Bu verilere göre, öğrenmede etkin olan duyu organlarının sayısı arttıkça öğrenmenin kalıcılığı da aynı oranda yükselmektedir. Bu durumda, öğrenmede en etkili yöntem öğrenme sırasında etkin halde bulunma; yani yaparak ve yaşayarak öğrenmedir (Koç, 2018). Bu verilere göre, yabancı dil öğretiminde müzikten faydalanılmanın, öğretim sürecinde önemli katkılar sağladığı görülmektedir (Arslan ve Ergin, 2010: 76).

Yabancı dil öğretiminde müziğin etkisini konu alan birçok çalışmalar, araştırmalar yapılmıştır. Yapılan bu çalışma sonuçları öğrenme sürecinde müzik yoluyla dil öğretiminin diğer yöntemlerle karşılaştırıldığında, daha etkili bir uygulama olduğunu göstermiştir. Müzik, yabancı dil öğretiminde çok farklı amaçlar için kullanılabilir. Örneğin; dinlediğini anlama, öğrenilen dildeki seslere aşinalık edinme, aksanı geliştirme, konuşma becerisi, kelime dağarcığını büyütme ve örtük sözdizimi gibi kazanımlar sağlanabilir. Ayrıca müzik, sözcükleri örtük öğretilmede, kurallı söz dizimi ve cümle örgüsü oluşturmaya katkı sağlar. Vurgu, ritim, tonlama gibi dilin üretici

özellikleri, ezgiler aracılığıyla sunulmakta, böylece bir dizi yapısal noktaya ayrılan dil tekrar bir bütün haline gelmektedir (Koç, 2018: 53). Yabancı dil öğretiminin temelinde dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesi vardır Bu dört temel dil becerileri birbiriyle ilintilidir. Konuşma becerisinin gelişmesi, dinleme becerisinin gelişimiyle paralellik göstermektedir. Etkili bir dinleme beraberinde etkili bir konuşma becerisinin kazanılmasını da sağlar. Dolayısıyla, etkili bir dinleme materyali olarak kullanılacak olan ezgilerin öğrencilerin konuşma becerilerine de katkı sağlayabileceği söylenebilir (Koç, 2018: 56).

Krashen (1983) ezgilerin insanların farkında olmadan tekrar edilmesinin Chomsky'nin beyindeki "Dil Edinim Cihazı" olarak adlandırdığı bölgenin varlığına bir delil olduğunu belirtir. Murphey (2010)' de insanların çevrelerinde duyduğu sesleri zaman zaman kendi beyinlerinde, sesli bir şekilde tekrarlamaya eğilimli olduklarını ve dolayısıyla ezgilerin Chomsky'nin adından söz ettiği "Dil Edinim Cihazı"nda bulunan tekrar mekanizmasını harekete geçirebileceğini ileri sürmüştür. Bu bağlamda, yabancı dilde öğrenilen ezgilerin etkili dil öğrenimi için gerekli olan tekrar etme ihtiyacını, en doğal yolla gidermektedir (Nişancı, 2013: 64). Müzik; bilinçsel gelişimi, psiko-motor gelişimi, dil gelişimi, iletişim ve farkında olma becerilerinin gelişimi, duygusal gelişimi ve yaratıcılığı olumlu yönde etkilemektedir Bu durum yeni bir dil öğrenmede oldukça önemlidir ve yabancı dil öğretimi desteklemektedir. Nörologların bulguları, müzik ve dil yapısının beyin aynı bölümünde işleme girdiğini gösterirken müzikal yapının ve dilsel söz diziminin burada aynı paralelede yer aldığını bildirmektedir (Gürel, 2019: 87). Yapılan çalışmalar dil öğreniminde her iki lobun da öğrenme işlevlerine katılması gerektiğini gösterir. Çünkü her iki lobun fonksiyonları birbirini tamamlamaktadır. Ancak; dilin, beyinde hangi bilişsel beceriler ile bağlantıda olduğu henüz tam olarak bilinmemektedir. Şu andaki bilgilere göre etkin bir dil öğrenimi için beyin bütün alanlarını etkinleştirmek gerekmektedir. Dil derslerinde müziğin kullanılması genellikle ezgiler yolu ile sağlanmaktadır. Ezgiler ulaşılabilir, kolay eğitsel gereçler olmasının yanı sıra öğrencileri dinlendirir ve hareketlendirir, onların dikkatlerini hedefe vermelerini ve eğlenmelerini sağlar, birey davranışını değiştirir, öğrenme etkinliğini meydana getirir (Gürel, 2019: 7). Ezgi dilinin özellikleri dil öğrenmede ne kadar uygun materyaller olabileceğini göstermesi bakımından önemlidir. Ataseven (1988) bu özellikler şu şekilde sıralamıştır:

Açık seçiklik: Ezgilerin dili sınırlı zaman dilimi içinde gerçekleşen, dil öğreniminin hızlı ilerleyişinde algılanabilecek açıklıkta olmakta, dil açısından öğrenim engeli oluşturmamaktadır.

Yoğunluk: Ezgilerin dili her biri kapalı bir küçük dünya oluşturur ve nakarat tipi dizelerle sağlanan birçok tekrarı içerir. Bu tekrarlar genelde anlaşılması kolay ve akılda kalıcı dizelerdir. Ezgilerin dili somut sözcüklerle dolu belirli sayıda tümcelerden oluşur, anlatacaklarını basit, doğrudan, açıkça bir ifade kullanarak, bununla beraber yoğunluğu fazla, büyük bir hayal gücüne gönderme yaparak anlatır.

Uygunluk: Ezgilerin dilinde anlam yapısını oluşturan anahtar sözcükler vardır ve bu sözcüklerle ilgili soru-yanıt oyunları, öğreneni ezgilerin dilinde anlam bütünlüğü konusunda bir fikir sahibi yapar. Bazen benzetmeler yoluyla bazen anlayarak bazen de sezerek uygunluk sağlayan elemanlar yardımıyla ezgilerin genel anlamı kolayca kavranabilir. Tüm bu çalışmalar müziği yabancı dil öğretiminde de ne kadar etkili olduğunu ve öğrenme atmosferini olumlu yönde nasıl değiştirebileceğini göstermektedir Dil öğrenme sürecinde dinlemenin, konuşma yetisine göre iki kat, okuma yetisine göre dört kat, yazma yetisine göre ise beş kat daha fazla kullanıldığı belirtilmektedir (Gürel, 2019: 68).

Ezgiler, dil öğretiminde; öğretilen konunun pekiştirilmesi, dinleme becerilerinin geliştirilmesi, güdülenmenin artırılması, öğrenilenlerin hatırlanması ve kelime öğretimindeki etkililiğin belirlenmesine yönelik yapılan araştırmalar değerlendirildiğinde, ezgilerin, öğrenci güdülenmesini önemli derecede artırdığı, öğrenme gerginliğini azaltarak öğrenmeyi kolaylaştırdığı, kelime öğretiminde büyük fayda sağladığı, öğrencilerin etken katılımlarını gerçekleştirdiği ve öğrenme sürecine iletişimsel bir boyut kazandırdığı anlaşılmaktadır. Özellikle dinleme öncesi, sırası ve sonrasında yapılandırılmışsa öğrencinin konuyu daha iyi öğrenmesini sağladığı görülmektedir Aynı zamanda ezgilerin yapısı gereği nakarat bölümlerinde sürekli tekrarlar yapılmaktadır. Bu tekrarlar dil gelişim sürecinde hızlı ilerlemeye ve acıcılık kazanmaya yardımcı olmaktadır. Ezgilerin sağladığı bilinçsiz öğrenmeler ve duyuşsal boyutu dikkate alındığında, öğrenmede ne kadar güçlü olduğu anlaşılabilir. Zaten çoklu zekâ kuramında müzikal zekâ türü dikkate alındığında, çok iyi planlanmış ezgilerle dolu bir öğrenme sürecinde dilsel becerileri harekete geçirerek olumlu öğrenme sonuçlar doğurduğu daha da iyi anlaşılmaktadır (Gürel, 2019: 76).

Dil ve müzik arasında güçlü bir ilişki olduğu hem dil bilim hem de müzik alanındaki araştırmacılar tarafından bilinen bir gerçektir. Ayrıca dil ve müzik ilişkisi, dil bilim alanında olduğu kadar müzik dünyasında da oldukça gündemde olan bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır (Nişancı, 2013). Şüphesiz müzik ve dil arasında birtakım ortak özellikler mevcuttur (Gürel, 2019: 78).

Müzik ve dil arasındaki ortak özellikler şöyle sıralanabilir:

- Her ikisinin de yapıtaşı sestir.
- Her iki faaliyette de işitme sistemi etkin durumdadır.
- Her iki etkinlikte de kısa ve uzun süreli bellekler etkin durumdadır.
- Her ikisi de kendi belirli kurallarına göre çalışan birer sistemdir. Dilde dilbilgisi kuralları, müzikte ise estetik kurallar işler.
- Her ikisi de toplumların kültürel yaşayışlarından etkilenir.
- Hemen her toplumun kendine has ana dili olduğu gibi, müzikal ana dili de vardır.
- Her ikisi de insanın iletişim ihtiyacının karşılanmasında araçtır (Köse, 2012: 42).

Murphey bir çalışmasında; geniş bir kapsamda incelenen ezgi sözlerinin, İngilizce'yi ikinci dil olarak öğrenenlere yardımcı olacak çok faydalı özellikleri bünyesinde barındırdığına ulaşmıştır. İlk olarak, ezgi sözlerinin çoğunda yaygın, kısa sözcükler ve şahıs zamirleri yer aldığını tespit etmiştir (Murphey, 2010). Memiş ve Erdem' in tespitlerine göre; ezgi sözlerinin % 94'ünde "Ben" şahıs zamiri 5. seviyedeki cümlelerde yer almaktadır. İkinci olarak, ezgi dilinin genellikle karşılıklı konuşma ve emir cümlelerinden oluşmaktadır. Ezgi gövdelerinin % 25'ini soruların ve istek cümlelerinin oluşturduğunu belirtmiştir. Ayrıca, ezgi sözlerinin büyük çoğunluğunda zaman ve mekan belirsizdir. Dahası, ezgi sözlerinin konuşma hızı ile karşılaştırıldığında daha yavaş bir ilerleyişde söylendiğini ve ezgilerin içindeki kelimelerin ve kalıpların tekrarlandığını belirtmişlerdir (Memiş ve Erdem, 2013: 14).

Diğer yandan müzikteki doğaçlama, dildeki konuşmayla büyük benzerlik gösterir. Günümüzde ezgiler, eğitim-öğretim programlarındaki değişme ve gelişmeler dikkate alındığında, sıkça kullanılan öğelerden biri haline gelmelidir. Çünkü ezgiler, dil öğrenme sürecini eğlendirirken öğrenmeyi amaçlamaktadır. Ezgiler aracılığıyla temel dil becerilerinin öğrencilere kazandırılması daha kolay hale gelmektedir. Öğretiminde ezgilerin kullanımının öğrencilerin derse yönelik güdülemeyi artırdığı görülmüştür (Öztürk, 2020: 5).

Ezgilerin dili aracılığıyla; bireylerin sözcükleri ve dili daha etkin kullanabilmesi, doğru aksanla akıcı bir şekilde konuşabilmesi ve dilin gelişimine büyük ölçüde katkıda bulunması sağlanabilir. Bir öğrencinin ezgileri doğru bir şekilde söyleyebilmesi için ana dilimiz Türkçe'yi de doğru ve düzgün bir şekilde kullanması gerekmektedir (Güldal, 2019: 3).

Ülkemizde Türk halk ezgileri/türküleri toplumların duygularını, düşüncelerini, dünyaya bakış açılarını az sözcükle, sözcüklere yükledikleri farklı anlamlarla, sanatsal bağdaştırmalarla ve imgeler yoluyla estetik dil kullanımını yansıtan nitelikleriyle yazınsal metinler içinde ayrı bir yere sahiptirler (Polat ve Dilidüzgün, 2015: 12).

Yöntem

1. Araştırma Modeli

Çalışma bütünüyle nitel bir çalışmadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi ve genel tarama yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelemesi/analizi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsayan bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 13). Genel tarama modelleri, çok sayıda öğelerden oluşan bir evrende, evren hakkında bütüncül bir yargıya varmak amacı ile, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama çalışmalarıdır (Karasar, 2004: 53).

Bu çalışma Türk halk Müziği evreninden alınan Aşık Veysel türküleri örnekleme üzerinde yapılmıştır. Türküleri; (Kaya, 2004) "Aşık Veysel" kitabından seçilmiştir.

2. Veri Toplama Aracı

Çalışma verileri, nitel araştırma yöntemlerinden Doküman İncelemesi (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 67) ile elde edilmiştir.

3. Verilerin Analizi

Elde edilen veriler betimsel analiz ile sunulmuştur. Bu analizdeki amaç, elde edilen veriler düzenlenerek ve örneklendirilerek okuyucuya sunmaktır (Polat ve Dilidüzgün, 2015. 12). Araştırmacı tarafından elde edilen veriler birebir İngilizce'ye çevrilmiştir. Âşık Veysel ŞATIROĞLU 'na ait bu on türkünün yabancı dil öğretiminde ve öğreniminde nasıl kullanılabileceğine ilişkin yeni bir yaklaşıma gidilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde; çevreden evrene/bilinenden bilinmeyene öğrenme ilkesi ve bireyin yaşantısı yoluyla elde ettiği bilgi birikimi göz önünde bulundurulduğunda, öğrencinin öğrenimi; çevre ve toplumun sosyal - kültürel yaşantısıyla iç içe olmalıdır düşüncesi temel ilke olarak göz önünde tutulmuştur. Bu bağlamda, Âşık Veysel türküleri İngilizce'ye çevrilmiş, müzik yoluyla yabancı dil öğretiminde yeni bir yaklaşıma ve örneklemeye gidilmiştir. Çalışmada, yabancı dil öğretimi/öğrenimi konusunda Âşık Veysel türküleriyle herşeyden önce, yabancı dil öğreniminde kelime dağarcığının genişletme düşüncesi hedeflenmiştir.

Türküler, düşünce, yaşayış, sanat, estetik, ahlak, inanç ve bilimsel hayatı yansıtan kültürel değerlerdir Türküler, diğer halk ürünleri gibi toplumun kültür kodlarını bünyesinde barındıran bir hazinedir. Toplumun dertlerini, sevinçlerini, özlemlerini, aşklarını vb. duygularını dile getirir ((Polat ve Dilidüzgün, 2015).

Türküleri çeviri esnasında hece ölçüsüne 8'li-10' lu ve 11'li olarak özen gösterilmiş, diğer yandan türkülerin anlam kaybına uğramaması hususunda son derece titizlik gösterilmiştir. Çalışmada müzik yoluyla öğretim yönteminin hedefe ulaşabilmesi için İngilizce çeviriler türkülerin ezgileriyle söylenebilmektedir.

Âşık Veysel Türküleri ve İngilizce Çevirileri:

Beni Hor Görme Kardeşim

Beni hor görme kardeşim
Sen altınsın ben tunçmuyum
Aynı vardan var olmuşuz
Sen gümüşsün ben saçmıyım

Ne var ise sende bende
Aynı varlık her bedende
Yarın mezara girende
Sen toksun da ben açmıyım

Kimi mollah kimi derviş
Allah bize neler vermiş
Kimi arı çiçek dermiş
Sen balsın da ben cecmiyim

Topraktandır cümle beden
Nefsini öldür ölmeden
Böyle emretmiş yaradan
Sen kalemsin ben uçmuyum

Tabiata **Veysel** Âşık
Topraktan olduk kardaşık
Aynı yolcuyuz yoldaşık
Sen yolcusun ben bacmıyım

Beni Hor Görme Kardeşim Don't Look Down on Me My Brother

Don't look down on me my brother
Don't look down on me my brother

Are you gold and am I just bronze?
 We came to life from the same life
 Are you silver and am I tin?
 Are you silver I a tin man?

Whatever's in you and in me
 Whatever's in you and in me
 It's the same in everybody
 Tomorrow we're back in the earth
 Shall you eat while I go hungry?
 Shall you eat while I go hungry?

I'm **Veysel** from nature I come
 I'm **Veysel** from nature I come
 From the same earth we all have come
 We all travel life together
 You're the traveler I'm the road
 You're the traveler I'm the road

Sazıma

Ben gidersem sazım sen kal dünyada
 Gizli sırlarımı aşikar etme
 Lal olsun dillerin söyleme yada
 Garip bülbül gibi ah ü zar etme

Gizli derdlerimi sana anlattım
 Çalıştım sesimi sesine kattım
 Bebe gibi kollarımda yaylattım
 Hayali hatır et beni unutma

Bahçede dut iken bilmezdin sazı
 Bülbül konarmıydı dalına bazı
 Hangi kuştan aldın sen bu avazı
 Söyle doğrusuna gel inkar etme

*Benim her derdime ortak sen oldun
 Ağlırsam ağladın gülersem güldün
 Sazım bu sesleri turnadan m'aldın
 Pençe vurup sarı telli sızlatma

*Ay geçer yıl geçer uzarsa ara
 Giyin kara libas yaslan duvara
 Yanından göğsünden açılır yara
 Yar gelmezse yaraların elletme

Sen petek Misali **Veysel** de arı
 İnleşir beraber yapardık balı
 Ben bir insanoğlu sen bir dut dalı
 Ben babamı sen ustanı unutma

(*=not translated)

Ben Gidersem Sazım Sen Kal Dünyada Oh Saz, When I Go You Will Stay In The World

Oh Saz when I go you will stay in the world
 Please let not my deepest secrets be revealed

Let your precious words not in strange lands be heard
Like a plaintiff nightingale don't weep and moan

My secret sorrows did I confess to you
Our voices together sang as one not two
Like a baby I cradled you in my arms
Cherish our memory please don't forget me

As a garden tree saz wasn't in your mind
Nightingales would land on your branches sometimes
From which bird did you receive this voice sublime
Tell me the truth, come now, please don't you deny

You're a honeycomb and **Veysel** is a bee
The sound we make together is the honey
I'm a son of man you an apricot tree
My father your carpenter let's not forget

Bir Ulu Ağaçtan

Bir ulu ağaçtan bir yaprak düşse
O anda acısın duyar iniler
Katlansa acıya sakince geçer
Esen rüzgarlara uyar iniler

Bu aşkın meyinden içip de kanan
Gendeki başını sevdaya salan
Yarinden ayrılıp gurbete kalan
Geçen günlerini sayar iniler

Cağlayıp akıyor bakarsın suya
Yağan yağmurlardan zevk duya duya
Geçer dolaplardan yeter arzuya
Başını çarklara koyar iniler

Dağlar çiçek açar **Veysel** derd açar
Derdine düştüğüm yar benden kaçar
Gerçek aşık olan kendinden geçer
Derdini aleme yayar iniler

Bir Ulu Ağaçtan Bir Yaprak Düşse When A Leaf Comes Falling Down From A Tall Tree

When a leaf comes falling down from a tall tree
Feeling the pain of separation it cries
The pain endured passes gently into peace
In harmony with the passing wind it cries

He who drinks the wine of Love and is content
Dives into Love and surrenders all intent
He who leaves his Love for places faraway
Counting the passing days in regret will cry

Look at the roaring and flowing waterfall
The joy and pleasure it feels from the rainfall
Passing waterwheels reaching its destiny
Abandoning itself to the wheels it cries

Veysel's sorrow blooms with the mountains flowers
 After much sorrow has my love gone away
 Lost unto himself becomes the true lover
 To the universe his sorrow will he cry

Göklere Süzuldüm Tertemiz İndim

(Türküsü yok)

Göklere süzuldüm tertemiz indim
 Yere indim yedi renge boyandım
 Boz bulanık bir sel oldum yürüdüm
 Çeşit çeşit türlü renge boyandım

Azgın azgın çağlayarak akarak
 İnsafsızca tahrip edip yıkarak
 Ne utandım ne kimseden korkarak
 Kusur günah kirli renge boyandım

Bir kuru sevdanın peşine düştüm
 Nice kayalardan taşlardan uçtum
 Irmağa kavuştum kendimden geçtim
 Utandım da arlı renge boyandım

*Yüzlerimi yere vurdum süründüm
 Çok dolandım ırmak oldum göründüm
 Eleklerden geçtim yundum arındım
 Kamilane karlı renge boyandım

İrmak olup kavuşunca denize
 Dalgalandık coştuk taşık biz bize
 Çok zaman seyrettim aya yıldıza
 Aydın parlak nurlu renge boyandım

Veysel yoktan geldim yok olup geçtim
 Ben deyenler yalan gerçeği seçtim
 Bir buhar halinde göklere uçtum
 Koyboldum o sırlı renge boyandım

*=not translated

Göklere Süzuldüm Tertemiz İndim*

From The Heavens I Came I Descended Pure

*Poem only by Veysel, no original music
 From the heavens I came I descended pure
 Reached the earth and turned into seven colors
 I became a cloudy grey flood and did roam
 Many different colors was I to become

Onward did I flow with a ferocious roar
 Destroying without mercy what stood before
 Acting shamelessly and in fear of no one
 The dirty color of sin did I become

I fell into the pursuit of empty love
 I soared from the many rocky cliffs above
 Into the river below and lost myself
 The red color of shame did I become

As a river did I flow into the sea
My waves rejoiced overflowed in ecstasy
I gazed at the moon and the stars of the night
The white color of their light did I become

Veysel came from nothing to nothing returns
Self proclaimers true and false I discerned
I became a cloud and returned to the sky
Disappeared unknown color did I become

Güzelliğin On Par' Etmez

Güzelliğin on par' etmez
Bu bendeki aşk olmazsa
Eğlenecek yer bulamam
Gönlümdeki koşk olmazsa

Tabirin sığmaz kaleme
Derdin dermandır yareme
İsmin yayılmaz aleme
Aşıklarda meşk olmazsa

Kim okurdu kim yazardı
Bu düğümü kim çözerdi
Koyun kurt ile gezerdi
Fikir başka başk' olmazsa

Güzel yüzün görülmezdi
Bu aşk bende dirilmezdi
Güle kıymet verilmezdi
Aşık ve maşuk olmazsa

Senden aldım bu feryadı
Bu yemiş dünyanın tadı
Anılmazdı **Veysel** adı
O sana aşık olmazsa

Güzelliğin On Para Etmez Your Beauty Is Not Ten Cents Worth

Your beauty is not ten cents worth
But for the love inside of me
There is no place I can enjoy
If not for the joy in my heart

From the pen the words don't commence
In sorrow will lovers find strength
Creation will not hear your name
If not for love's celebration

Who would read this who would poems write
By whom will this knot be untied
Wolves and sheep will graze side by side
If not for a different design

Your pretty face would not be seen
But for love arising in me
Red roses would be nothing worth

But for love and understanding

I lament so because of you
The taste of the world has this food
Veysel's name will be forgotten
If not for this love I give you

Kara Toprak

Dost dost diye nicesine sarıldım
Benim sadık yarım kara topraktır
Beyhude dolandım boşa yoruldum
Benim sadık yarım kara topraktır

Nice güzellere bağlandım kaldım
Ne bir vefa gördüm ne faydalandım
Her türlü isteğim topraktan aldım
Benim sadık yarım kara topraktır

*Koyun verdi kuzu verdi süt verdi
Yemek verdi ekme verdi et verdi
Kazma ile döğmeyince kıt verdi
Benim sadık yarım kara topraktır

*Karnın yardım kazmayınan belinen
Yüzün yırttım tırnağınan elinen
Yine beni karşıladı gülünen
Benim sadık yarım kara topraktır

Her kim ki olursa bu sırra mazhar
Dünyayı bırakır ölmez bir eser
Gün gelir **Veysel'i** bağrına basar
Benim sadık yarım kara topraktır

Havaya bakarsam hava alırım
Toprağa bakarsam dua alırım
Topraktan ayrılısam nerde kalırım
Benim sadık yarım kara topraktır

*=not translated

Kara Toprak The Dark Earth

I embraced many, many in friendships name
My faithful love is the dark earth
I grew weary searching, wandering in vain
My faithful love is the dark earth, the dark earth

I fell in love with many a pretty face
What was the use, not one did stay
Everything that I needed, the earth gave
My faithful love is the dark earth, the dark earth

He who understands this mystery
Will leave the world an undying legacy
Soon we will be one the dark earth and me
My faithful love is the dark earth, the dark earth

If I look up to the sky I receive air
If I look down to the earth I receive prayer
What other place for me to be is there?
My faithful love is the dark earth, the dark earth

Saklarım Gözümde Güzelliğini

Saklarım gözümde güzelliğini
Her neye bakarsam sen varsın orda
Kalbimde gizlerim muhabbetini
Koymam yabancıyı sen varsın orda

Aşkımın temeli sen bir alemsin
Sevgi muhabbetsin dilde kelamsın
Merhabasın dosttan gelen selamsın
Duyarak alırım sen varsın orda

Çeşitli çiçekler yeşil yapraklar
İrenkler içinde nakşını saklar
Karanlık geceler aydın şafaklar
Uyanır cümlalem sen varsın orda

Mevcudatta olan kudreti kuvvet
Senden hasıl oldu sen verdin hayat
Yoktur senden başka ilanihayat
İnanıp kanmışım sen varsın orda

Hu çeker iniler çalınan sazlar
Kükremiş dalgalar coşar denizler
Güneş doğar perdelenir yıldızlar
Saçar kıvılcımlar sen varsın orda

Veysel'i söyleden sen oldun mutlak
Gezer daldan dala yorulur ahmak
Sen ağaç misali biz dalda yaprak
Meyva çekirdeksin sen varsın orda

Saklarım Gözümde Güzelliğini Inside My Eyes Is Your Beauty Hidden (10 syllable meter/10 hece metin)

Inside my eyes is Your beauty hidden
Wherever I look I see You are there
In my heart I keep our conversations
There I allow no stranger You are there

Source of my love You are a universe
Conversations of love, the tongue utters
In each hello how are You that I hear
Coming from friends, You are there, You are there

Different colored flowers and leaves of green
The work of Your hand in all of these things
The dark of night becomes dawn's early light
The world's awakening and You are there

The power and force in all creation

From you born from You received existence
There's no life outside of Your dominion
This I believe this I'm sure You are there

"Hu" the sound of sazes playing singing
Roaring waves proclaim the sea rejoicing
Curtains to the stars the rising sun brings
The sparks scatter about and You are there

Before **Veysel's** song there was always You
Wand'ring from branch to branch wearies the fool
You're the tree we the leaves on the branches
Inside the seed of the fruit You are there

Seher Vaktinde

Bir seher vaktinde gençlik çağımda
Hayali kalbime geldi gizlendi
Boynum iğri semeserhoş gezerken
Aklımı başımdan aldı gizlendi

Bu sevda başımdan ırılmaz dedi
Aşkın deryaları ırılmaz dedi
Her güzele meyil verilmez dedi
Bir baktı yüzüme güldü gizlendi

Hayalmıdır ruyamıdır ben şaştım
Cok aradım köşe köşe dolaştım
Sevda derler bir sahile ulaştım
Aşkın deryasına daldır gizlendi

Melekmiydi hurimiydi perimi
Bir güzele benziyordu durumu
Dedi **Veysel** faşeyleme sırrımı
Bilmem nere gitti noldu gizlendi

Seher Vakti

Dawn Vision

One morning in my youth at the break of day
A vision entered my heart and hid away
Drunk with wonder my head began to sway
It stole my senses and then it hid away
I don't know where it hid away

It said "I bring a love that will never leave"
It said "The flow of this river will not cease"
It said "All that is beautiful does not please"
It looked me in the face, laughed and hid away
I don't know where it hid away

Could it be just a dream I was bewildered
I searched for it here and there, every corner
I followed it to Love's faraway shore
It dived into Love's waters and hid away
I don't know where it hid away

Could it be a genie, fairy or angel?

Something about it resembles beautiful
It said “**Veysel**, our secret do not reveal”
Then it was gone don't know where it hid away
I don't know where it hid away

Sen Bir Ceylan Olsan

Sen bir ceylan olsan ben de bir avcı
Avlasam çöllerde saz ile seni
Bulunmaz dermanı yoktur ilacı
Vursam yaralansam söz ile seni

Kurulma sevdiğim güzelim deyin
Bağlama karayı alları geyin
Ben bir çoban olsam sen de bir koyun
Beslesem elimde tuz ile seni

Koyun olsan otlatırdım yaylada
Tellerini yoldurmazdım hoyrata
Balık olsan takla dönsen deryada
Düşürsem toruma hız ile seni

Veysel der ismini koymam dilimden
Ayrı düştüm vatanımdan ilimden
Kuş olsan da kurtulmazdın elimden
Eğer görsem idi göz ile seni

Sen Bir Ceylan Olsan

If You Were A Gazelle

If you were a gazelle and I a hunter
And I chased you with my saz in the desert
May I be without strength let there be no cure
If with a single word I were to harm you

Don't be too proud my love, because you're pretty
Don't dress up in black, wear bright colors for me
If I was a shepherd and you were a lamb
I would give salt out of my own hand to you

If you're a lamb I'll graze you on the plateau
Ever so lovingly I would sheer your wool
If you were a fish turning flips in the sea
In the blink of an eye I'd go after you

Veysel says my lips will not utter your name
Stranded am I far from my home and my land
If you're a bird you wouldn't escape my hand
If just a single time I lay my eyes on you

Uzun İnce Bir Yoldayım

Uzun ince bir yoldayım
Gidiyorum gündüz gece
Bilmiyorum ne haldeyim
Gidiyorum gündüz gece

Dünyaya geldiğim anda

Yürüdüm aynı zamanda
İki kapılı bir handa
Gidiyorum gündüz gece

Uykuda dahi yürüyom
Kalmaya sebep arıyom
Gidenlere hep görüyom
Gidiyorum gündüz gece

Şaşar **Veysel** iş bu hale
Kah ağlaya kahi güle
Yetişmek için menzile
Gidiyorum gündüz gece

Uzun İnce Bir Yoldayım On A Long Narrow Road Am I

On a long narrow road am I
I'm going day and night
I don't know what state I'm in
I'm just going day and night
Night and day, day and night

Ever since the day I was born
I've been going on and on
My home is a two door tavern
And I'm going on, day and night
Night and day, day and night

Even in my dreams I walk along
Looking for a reason to stay on
See the people come and gone
So I just go on, day and night
Night and day, day and night

Veysel wonders the reason why
Sometimes I laugh sometimes I cry
Got to reach my destination
So I just go on, day and night
Night and day, day and night

Sonuç Ve Öneriler

Bireylerin kelime dağarcığını geliştiren, duygu ve düşüncelerini daha iyi ifade etmelerini sağlayan ve aksanlarına katkı sağlayan müzik/ezgili sözler, dil gelişimine zevkli ve akılda kalıcılığına yüksek olarak katkıda bulunur. Müzik aracılığıyla bireylerin sözcükleri ve dili etkili kullanması, doğru aksanla akıcı bir şekilde konuşması ve dil gelişimine büyük ölçüde katkıda bulunması sağlanabilir (Güldalı, 2019: 67). Yukarıda belirtilen düşünce ve fikirler bu çalışmanın hedefleridir. Bu gibi çalışmalar başka aşıklar/ozanların, örneğin Neşet ERTAŞ, Mahzuni ŞERİF vb. türkülerinde, bunula birlikte en çok bilinen/tanınan, söylenen türkülerimizde de uygulanabilir.

KAYNAKÇA

ARSLAN, Mehmet. VE ERGİN, Ahmet. (2010). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Görsel ve İşitsel Araçların Etkin Kullanımı. İstanbul: Dil Dergisi.

ATASEVEN, Feridun. (1988). Değişen Sınıf İçi Öğretim Ortamları ve Şarkılarının Yabancı Dil Öğretiminde Araç Olarak Kullanılması. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.

GÜLDALI, Vahap. (2019). Yabancılara Türkçe Kelime Öğretiminde Müziğin Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

GENÇ, Ş. VE SENEMOĞLU, N. (2001). Okul Öncesi Eğitim Modül 12. Ankara: T.C. Milli Eğitim Bakanlığı.

GÜREL, Nurdan. (2019). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Bir Materyal Çalışması: Temalara Uygun Şarkılar Oluşturma. İstanbul: Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD).

IŞIK, Ali. Ve ALTMİŞDÖRT, G.onca (2010). Yabancı Dil Öğretiminde Malzeme Değerlendirme. Bursa: Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.

KARAKOÇ ÖZTÜRK, Başak. (2020). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Somut Olmayan Kültürel Mirasın Aktarımı. Adana: Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi.

KARASAR, Niyazi. (2004). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

KAYA, Doğan. (2004). Aşık Veysel. Sivas: Sivas Valiliği.

KÖSE, Bahar. (2012). Yabancı Dil Öğretiminde Şarkı Kullanımı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Adana: Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fransız Dili Eğitimi Ana Bilim Dalı.

NİŞANCI, İbrahim. (2013). Türkçe Şarkıların Dil Öğretiminde Kullanımı. Arnavutluk: Hëna e Plotë "Beder" Üniversitesi.

MURPHEY, Rhoads (Akt: Nişancı, İ.). (2010). Music and Song. Oxford: Oxford University Press.

RAŞİT MEMİŞ, Muhammet. Ve DURSUN ERDEM, Mehmet. (2013). Yabancı Dil öğretiminde Kullanılan Yöntemler Kullanım Özellikleri ve Eleştiriler. Ankara: International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic.

SEÇKİN POLAT, Özge. VE DİLİDÜZGÜN, Şükran. (2015). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Şiir Etkinliklerinin Kültürel İşlevi. Ankara: International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic.

TURGUT KOÇ, Celal. (2018). Arapça Öğretiminde Müziğin Rolü ve Ders Materyali Olarak Şarkı Kullanımı. Ankara: International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic.

YILDIRIM, Ali. VE ŞİMŞEK, Hasan. (2005). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayınevi.